

Số: /BC-SNNMT

Gia Lai, ngày tháng 10 năm 2025

BÁO CÁO

Tổng kết việc thi hành pháp luật, đánh giá kết quả thực hiện chính sách bố trí ổn định dân cư trên địa bàn tỉnh Gia Lai (trước sắp xếp) và tỉnh Bình Định (trước sắp xếp) giai đoạn 2023-2025

Thực hiện quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật, Sở Nông nghiệp và Môi trường báo cáo tổng kết việc thi hành pháp luật, đánh giá kết quả thực hiện chính sách bố trí ổn định dân cư trên địa bàn tỉnh Gia Lai (trước sắp xếp) và tỉnh Bình Định (trước sắp xếp) giai đoạn 2023-2025. Kết quả như sau:

I. Tình hình triển khai và kết quả thực hiện Chương trình Bố trí dân cư giai đoạn 2023-2025 trên địa bàn tỉnh Gia Lai (trước sắp xếp) và tỉnh Bình Định (trước sắp xếp)

1. Công tác chỉ đạo điều hành

Thực hiện Quyết định số 590/QĐ-TTg ngày 18/5/2022 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình Bố trí dân cư các vùng: Thiên tai, đặc biệt khó khăn, biên giới, hải đảo, di cư tự do, khu rừng đặc dụng giai đoạn 2021- 2025, định hướng đến năm 2030 (sau đây viết tắt là Quyết định số 590/QĐ- TTg); Thông tư số 24/2023/TT-BNNPTNT ngày 21/12/2023 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (nay là Bộ Nông nghiệp và Môi trường) hướng dẫn một số nội dung thực hiện Quyết định số 590/QĐ-TTg (sau đây viết tắt là Thông tư số 24/2023/TT-BNNPTNT); Sở Nông nghiệp và Môi trường đã tham mưu UBND tỉnh Bình Định (trước sắp xếp) ban hành Kế hoạch thực hiện Chương trình Bố trí dân cư các vùng: Thiên tai, đặc biệt khó khăn, biên giới, hải đảo, di cư tự do, khu rừng đặc dụng giai đoạn 2021- 2025, định hướng đến năm 2030¹; tham mưu UBND tỉnh Gia Lai (trước sắp xếp) trình HĐND tỉnh Gia Lai (trước sắp xếp) ban hành Nghị quyết quy định cơ chế, chính sách hỗ trợ thực hiện Chương trình Bố trí dân cư trên địa bàn tỉnh Gia Lai (trước sắp xếp)². Đồng thời, tham mưu UBND tỉnh (Gia Lai trước sắp xếp và Bình Định trước sắp xếp) ban hành các văn bản chỉ đạo các Sở, ngành và các địa phương triển khai thực hiện hiệu quả Chương trình, đảm bảo đúng mục tiêu, đối tượng thụ hưởng và quy trình bố trí dân cư; công tác di dời, bố trí dân cư được kịp thời giúp cho các hộ dân sớm ổn định đời sống nơi ở mới,...

¹ Kế hoạch số 130/KH-UBND ngày 19/7/2023 của UBND tỉnh Bình Định (trước sắp xếp) thực hiện Chương trình Bố trí dân cư các vùng: Thiên tai, đặc biệt khó khăn, hải đảo, di cư tự do, khu rừng đặc dụng trên địa bàn tỉnh Bình Định (trước sắp xếp) giai đoạn 2023-2025, định hướng đến năm 2030; Văn bản số 9731/UBND-KT ngày 22/12/2023 của UBND tỉnh Bình Định (trước sắp xếp) về việc điều chỉnh, bổ sung một số nội dung Kế hoạch số 130/KH-UBND ngày 19/7/2023.

² Nghị quyết số 106/2024/NQ-HĐND ngày 11/12/2024 của HĐND tỉnh Gia Lai (trước sắp xếp) quy định cơ chế, chính sách hỗ trợ thực hiện Chương trình bố trí dân cư trên địa bàn tỉnh Gia Lai (trước sắp xếp).

2. Kết quả thực hiện Chương trình Bố trí dân cư giai đoạn 2023-2025

a) Kết quả thực hiện các dự án đầu tư bố trí ổn định dân

Giai đoạn 2023-2025 đã triển khai thực hiện 06 dự án bố trí dân cư, gồm: 03 dự án bố trí dân cư (*trên địa bàn tỉnh Gia Lai trước sắp xếp*) thực hiện đầu tư xây dựng mở mới từ nguồn dự phòng ngân sách Trung ương (*hoàn thành đầu tư hạ tầng và bố trí dân cư trong năm 2023*); 01 dự án tập trung đã hoàn thành đầu tư cơ sở hạ tầng nhưng chưa thực hiện bố trí ổn định dân cư vào Khu tái định cư và 02 dự án tập trung được UBND tỉnh Bình Định (*trước sắp xếp*) phê duyệt chủ trương đầu tư xây dựng, cụ thể:

(1) Dự án bố trí dân di cư tự do tại thôn Đoàn Kết, Xã Ia Pior, huyện Chư Prông (*nay là xã Ia Lâu, tỉnh Gia Lai*), quy mô 271 hộ, tổng mức đầu tư 45.000 triệu đồng.

(2) Dự án bố trí dân di cư tự do tập trung huyện Mang Yang, địa bàn triển khai thực hiện dự án tại làng Ar Trớ, xã Đê Ar, huyện Mang Yang (*nay là xã Lor Pang, tỉnh Gia Lai*), quy mô 120 hộ, tổng mức đầu tư 14.980 triệu đồng.

(3) Dự án sắp xếp bố trí ổn định dân cư vùng thiên tai Suối Cạn, thôn Thắng Lợi 3, xã Ia Sol, huyện Phú Thiện (*nay là xã Phú Thiện, tỉnh Gia Lai*), quy mô 38 hộ, tổng mức đầu tư 10.000 triệu đồng.

(4) Dự án tái định cư di dời khẩn cấp các hộ dân sống trong vùng sạt lở tại Núi Cấm, thôn Chánh Thắng, xã Cát Thành, huyện Phù Cát, tỉnh Bình Định (*trước sắp xếp*) - giai đoạn 1 (*nay là xã Cát Tiến, tỉnh Gia Lai*), quy mô: 64 hộ, tổng mức đầu tư: 32.000 triệu đồng. Dự án đã hoàn thiện đầu tư cơ sở hạ tầng khu tái định cư. Hiện nay địa phương đang thực hiện rà soát, thống kê tài sản gắn liền với đất (*nhà cửa, vật kiến trúc*) tại nơi ở cũ để xây dựng phương án bồi thường, hỗ trợ và tái định cư đối với 64 hộ dân trình cấp có thẩm quyền thẩm định, phê duyệt làm cơ sở triển khai thực hiện.

(5) Dự án Khu tái định cư vùng thiên tai thôn Trà Cong, xã An Hòa, huyện An Lão, tỉnh Bình Định (*trước sắp xếp*) (*nay là xã An Hòa, tỉnh Gia Lai*), quy mô bố trí: 78 hộ. Dự án đã được UBND tỉnh Bình Định (*trước sắp xếp*) phê duyệt chủ trương thực hiện đầu tư xây dựng với tổng mức đầu tư: 44.657 triệu đồng. Thời gian thực hiện dự án: Năm 2024-2027.

(6) Dự án tái định cư di dời khẩn cấp các hộ dân sống trong vùng sạt lở tại Núi Gành, thôn Đức Phổ 1, xã Cát Minh, huyện Phù Cát, tỉnh Bình Định (*trước sắp xếp*) - giai đoạn 2 (*nay là xã Đê Gi, tỉnh Gia Lai*), quy mô bố trí: 66 hộ. Dự án đã được UBND tỉnh Bình Định (*trước sắp xếp*) phê duyệt chủ trương thực hiện đầu tư xây dựng với tổng mức đầu tư: 35.000 triệu đồng. Thời gian thực hiện dự án: Năm 2024-2025.

Ngoài ra, Dự án Khu tái định cư vùng thiên tai tại xã Mỹ Thắng, huyện Phù Mỹ, tỉnh Bình Định (*trước sắp xếp*) (*nay là xã Phù Mỹ Đông, tỉnh Gia Lai*) và Dự án khu tái định cư Cầu Gành, phường Nhơn Hòa, thị xã An Nhơn, tỉnh Bình Định (*trước sắp xếp*) (*nay là phường An Nhơn Nam, tỉnh Gia Lai*) đã được UBND tỉnh

Bình Định (*trước sắp xếp*) cho chủ trương thực hiện đầu tư xây dựng để tái định cư cho các hộ dân vùng thiên tai vào nơi ở mới.

b) Kết quả thực hiện di dời, sắp xếp, bố trí ổn định dân cư

Tổng số hộ gia đình, cá nhân được bố trí ổn định giai đoạn 2023-2025: 503 hộ. Trong đó:

- Tại các Khu tái định cư chuyển tiếp: 74 hộ (*vùng thiên tai*). Hình thức bố trí: Tập trung.

- Tại các dự án mở mới: 429 hộ (*trong đó: Vùng thiên tai 38 hộ; dân di cư tự do 391 hộ*). Hình thức bố trí dân cư: Tập trung 02 dự án (158 hộ), ổn định tại chỗ 01 dự án (271 hộ).

c) Kết quả thực hiện vốn

Trong kế hoạch trung hạn giai đoạn 2021-2025 trung ương không phân bổ vốn thực hiện Chương trình Bố trí dân cư, chỉ phân bổ từ nguồn vốn dự phòng cấp bách hàng năm để ưu tiên thực hiện đầu tư các dự án khẩn cấp trên địa bàn tỉnh Gia Lai (*trước sắp xếp*) với tổng kinh phí 70.000 triệu đồng (*vốn đầu tư*). Lũy kế giải ngân đến năm 2025: đã giải ngân 67.429 triệu đồng vốn dự phòng ngân sách Trung ương giao và giải ngân 32.000 triệu đồng vốn đầu tư từ ngân sách địa phương.

Từ nguồn vốn dự phòng cấp bách bổ sung của Trung ương và nguồn ngân sách tỉnh phân bổ, tỉnh Gia Lai đã triển khai thực hiện các hạng mục của dự án đúng theo quyết định phê duyệt của cấp có thẩm quyền, giải ngân đúng tiến độ đề ra theo yêu cầu.

Về chính sách hỗ trợ trực tiếp hộ gia đình, cá nhân (*vốn sự nghiệp*): Thực hiện hỗ trợ kinh phí xây dựng nhà ở từ nguồn ngân sách địa phương (huyện, xã) cho 38 hộ gia đình, cá nhân³ trên địa bàn tỉnh Gia Lai (*trước sắp xếp*) với tổng kinh phí 1.520 triệu đồng (40 triệu đồng/hộ).

3. Đánh giá chung

a) Thuận lợi

Được sự quan tâm chỉ đạo, hướng dẫn của các Bộ, ngành trung ương và lãnh đạo của Tỉnh ủy, UBND tỉnh (*Gia Lai trước sắp xếp và Bình Định trước sắp xếp*) và sự đồng thuận, đồng lòng của nhân dân tại các vùng nguy cơ thiên tai, đặc biệt khó khăn, di cư tự do,... địa phương đã chủ động tổ chức thực hiện bố trí ổn định cho các hộ bị ảnh hưởng được di chuyển ra khỏi vùng thiên tai nguy hiểm; các hộ dân di cư tự do đời sống còn khó khăn đến nơi ở mới khang trang hơn và ổn định lâu dài hơn. Bằng nguồn hỗ trợ kinh phí của Trung ương công tác di dời, bố trí dân cư kịp thời giúp cho các hộ dân sớm ổn định đời sống nơi ở mới, phát triển sản xuất, hạn chế đến mức thấp nhất thiệt hại về người và tài sản do thiên tai gây ra,

³ Thuộc Dự án sắp xếp bố trí ổn định dân cư vùng thiên tai Suối Cạn, thôn Thắng Lợi 3, xã Ia Sol, huyện Phú Thiện (*nay là xã Phú Thiện, tỉnh Gia Lai*).

đời sống người dân khu tái định cư được cải thiện, cơ bản khá hơn nơi ở cũ, góp phần củng cố quốc phòng an ninh và phát triển kinh tế - xã hội địa phương.

Nhìn chung, tình hình thực hiện các dự án bố trí sắp xếp ổn định dân cư trên địa bàn tỉnh được các cấp, các ngành và địa phương tích cực triển khai, nhận được sự đồng tình cao của người dân trong quá trình thực hiện và đã thể hiện được vai trò chủ thể của người dân trong công tác bố trí dân cư; từng bước thay đổi diện mạo của thôn, làng theo hướng khang trang, và người dân có cuộc sống tại nơi ở mới tốt hơn.

b) Khó khăn, tồn tại và nguyên nhân

** Khó khăn, tồn tại*

- Trong kế hoạch trung hạn giai đoạn 2021-2025 không được phê duyệt vốn để thực hiện Chương trình Bố trí dân cư theo Quyết định số 590/QĐ-TTg nên địa phương không chủ động được nguồn vốn, trong khi đó nguồn vốn của địa phương còn rất hạn chế nên hàng năm tỉnh Gia Lai chủ yếu chờ nguồn vốn dự phòng từ Trung ương là chính.

- Tiến độ thực hiện một số dự án còn chậm, chưa đáp ứng yêu cầu thực tế, do công tác giải phóng mặt bằng, hoàn thiện hạ tầng kỹ thuật chậm so với tiến độ, từ đó các hộ dân ở khu vực dự án có nguy cơ chậm được di dời đến nơi ở mới.

** Nguyên nhân*

- Ngân sách trung ương theo kế hoạch đầu tư công trung hạn (*nguồn vốn đầu tư và vốn sự nghiệp kinh tế*) hỗ trợ thực hiện Chương trình Bố trí dân cư trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2023-2025 chưa được phân bổ.

- Cơ sở hạ tầng tại nơi ở cũ (*đường giao thông, đê, kè...*) được ngân sách nhà nước (*ngân sách tỉnh, huyện*) đầu tư sửa chữa, nâng cấp và xây dựng mới để phục vụ, bảo vệ dân cư và phát triển kinh tế - xã hội địa phương nên một số hộ dân chưa muốn di dời đến nơi ở mới.

- Tập quán canh tác của đồng bào địa phương còn lạc hậu, chưa có thói quen thâm canh trong sản xuất nông nghiệp, nên sử dụng đất chưa hiệu quả, năng suất cây trồng, vật nuôi chưa cao; người dân vẫn còn phong tục tập quán thích sống gần sông, suối nên trong quá trình vận động chuyển đến nơi ở mới còn khó khăn.

- Phạm vi đối tượng được hưởng chính sách hỗ trợ trực tiếp hộ gia đình, cá nhân theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 7 Thông tư số 24/2023/TT-BNNPTNT bị thu hẹp (*hộ phải di dời khẩn cấp*) so với giai đoạn trước.

II. Đánh giá chính sách hỗ trợ liên quan đến Chương trình Bố trí dân cư trên địa bàn tỉnh

1. Thực trạng thi hành chính sách

Nhằm hoàn thiện cơ chế, chính sách hỗ trợ thực hiện Chương trình Bố trí dân cư theo hướng dẫn của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (*nay là Bộ Nông nghiệp và Môi trường*) và để thực hiện hiệu quả Chương trình Bố trí dân cư theo

Quyết định số 590/QĐ-TTg trên địa bàn tỉnh, HĐND tỉnh Gia Lai (*trước sắp xếp*) đã ban hành Nghị quyết số 106/2024/NQ- HĐND ngày 11/12/2024 quy định cơ chế, chính sách hỗ trợ thực hiện Chương trình Bố trí dân cư trên địa bàn tỉnh Gia Lai (*trước sắp xếp*). Riêng đối với tỉnh Bình Định (*trước sắp xếp*) thì chưa ban hành cơ chế, chính sách hỗ trợ, tuy nhiên UBND tỉnh Bình Định (*trước sắp xếp*) đã ban hành Kế hoạch số 130/KH-UBND ngày 19/7/2023 thực hiện Chương trình Bố trí dân cư các vùng: Thiên tai, đặc biệt khó khăn, hải đảo, di cư tự do, khu rừng đặc dụng trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2023-2025, định hướng đến năm 2030 và Văn bản số 9731/UBND-KT ngày 22/12/2023 của UBND tỉnh Bình Định (*trước sắp xếp*) về việc điều chỉnh, bổ sung một số nội dung Kế hoạch số 130/KH-UBND ngày 19/7/2023.

2. Đánh giá tác động chính sách Bố trí dân cư

Chương trình Bố trí dân cư thực hiện theo Quyết định số 590/QĐ-TTg thể hiện chủ trương nhân văn và thiết thực của Đảng và Nhà nước, nhằm ổn định dân cư, phát triển kinh tế - xã hội đồng đều giữa các vùng và các dân tộc, đồng thời bảo vệ môi trường, củng cố an ninh - quốc phòng. Nhà nước ưu tiên đầu tư cơ sở hạ tầng thiết yếu tại các khu tái định cư để ổn định đời sống cho các hộ nghèo, cận nghèo và đồng bào dân tộc thiểu số sinh sống tại các khu vực có nguy cơ thiên tai cao, vùng đặc biệt khó khăn, biên giới, di cư tự do, khu rừng đặc dụng; từ đó nâng cao chất lượng cuộc sống, giảm nghèo bền vững, hạn chế sức ép lên tài nguyên rừng và đảm bảo trật tự an toàn xã hội.

Công tác bố trí ổn định dân cư theo quy hoạch, kế hoạch góp phần hình thành các cụm dân cư tập trung dễ dàng trong việc quản lý của chính quyền, trong việc nâng cao năng lực cho các hộ dân tại khu tái định cư nhất là các hộ người đồng bào dân tộc thiểu số (*tổ chức tập huấn, chuyển giao khoa học kỹ thuật, ...*) từ đó đẩy mạnh áp dụng các tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất, giúp nâng cao hiệu quả kinh tế nhằm phát triển nông nghiệp, nông thôn.

3. Kết quả thực hiện chính sách đã ban hành

Từ khi Nghị quyết số 106/2024/NQ-HĐND ngày 11/12/2024 được HĐND tỉnh Gia Lai (*trước sắp xếp*) ban hành và có hiệu lực từ ngày 21/12/2024 cho đến thời điểm trước khi sáp nhập với tỉnh Bình Định (*trước sắp xếp*) thành tỉnh Gia Lai (*sau sắp xếp*) chưa phát sinh nhu cầu sắp xếp, bố trí ổn định dân cư nên chưa có căn cứ để đánh giá tác động các chính sách theo Nghị quyết số 106/2024/NQ-HĐND trên địa bàn tỉnh Gia Lai (*trước sắp xếp*).

Mặt khác, đối với các hộ gia đình, cá nhân đã thực hiện di dời, bố trí ổn định cuộc sống, phát triển sản xuất tại các Khu tái định cư (chuyển tiếp) trên địa bàn tỉnh Bình Định (*trước sắp xếp*) trong giai đoạn 2023-2025 chưa thực hiện chính sách hỗ trợ hộ gia đình, cá nhân theo quy định. Lý do: Dự thảo Nghị quyết của HĐND tỉnh, Quyết định của UBND tỉnh quy định Chính sách hỗ trợ hộ gia đình, cá nhân và địa bàn bố trí dân cư thuộc Chương trình bố trí dân cư trên địa bàn tỉnh Bình Định (*trước sắp xếp*) giai đoạn 2023-2025 không được thông qua.

III. Đề xuất, kiến nghị

Sau khi sáp nhập tỉnh Gia Lai (*trước sắp xếp*) và Bình Định (*trước sắp xếp*) thành tỉnh Gia Lai theo Nghị quyết số 202/2025/QH15 ngày 12/6/2025 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, toàn tỉnh có 135 xã, phường. Trên cơ sở rà soát nhu cầu bố trí ổn định dân cư đến năm 2030 của các địa phương trên phạm vi toàn tỉnh Gia Lai sau khi sáp nhập là 2.475 hộ gia đình, cá nhân cần được bố trí, sắp xếp ổn định vào các khu tái định cư (*vùng thiên tai: 1.319 hộ; vùng đặc biệt khó khăn: 362 hộ; dân di cư tự do: 794 hộ*).

Tuy nhiên, hiện nay 77 xã, phường của tỉnh Gia Lai (*trước sắp xếp*) đang hưởng chính sách hỗ trợ theo Nghị quyết số 106/2024/NQ-HĐND ngày 11/12/2024 của HĐND tỉnh Gia Lai (*trước sắp xếp*), trong khi đó 58 xã, phường tỉnh Bình Định (*trước sắp xếp*) không có chính sách hỗ trợ tương ứng.

Vì vậy, nhằm triển khai hiệu quả, thực hiện đồng bộ Chương trình Bố trí dân cư giai đoạn 2025-2030 trên địa bàn tỉnh Gia Lai (*sau sắp xếp*) theo Quyết định số 590/QĐ-TTg và hoàn thiện cơ chế, chính sách hỗ trợ theo hướng dẫn của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (*nay là Bộ Nông nghiệp và Môi trường*) quy định tại Điều 7 và khoản 3 Điều 13 Thông tư số 24/2023/TT-BNNPTNT, việc xây dựng ban hành Nghị quyết quy định cơ chế, chính sách hỗ trợ thực hiện Chương trình Bố trí dân cư trên địa bàn tỉnh Gia Lai (*sau sắp xếp*) giai đoạn 2025-2030 nhằm tiếp tục ổn định đời sống, sản xuất cho người dân, hạn chế đến mức thấp nhất thiệt hại về người và tài sản do thiên tai gây ra, giúp ổn định đời sống, giải quyết việc làm và tăng thu nhập, góp phần giảm nghèo, bảo vệ môi trường, củng cố quốc phòng an ninh trong giai đoạn tới là rất cần thiết và phù hợp với điều kiện thực tế tại địa phương.

Trên đây là báo cáo tổng kết việc thi hành pháp luật, đánh giá kết quả thực hiện chính sách bố trí ổn định dân cư trên địa bàn tỉnh Gia Lai (*trước sắp xếp*) và tỉnh Bình Định (*trước sắp xếp*) giai đoạn 2023-2025./.

Nơi nhận:

- UBND tỉnh (báo cáo);
- Giám đốc (báo cáo);
- PGĐ Nguyễn Thị Thế Vy;
- Lưu: VT, CCPTNT.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Nguyễn Thị Thế Vy